

Sotsiaalministri 19. jaanuari 2007. a määruse nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Tervisekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise metoodika“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Sotsiaalministri 19. jaanuari 2007. a määruse nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Tervisekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise metoodika“ (edaspidi *määrus*) muudatused on ette valmistatud ravikindlustuse seaduse § 32 alusel. Eelnõu peamised muudatused on tingitud vajadusest korrigeerida teenustes sisalduvat palgakomponenti tulenevalt tervishoiutöötajate kollektiivlepingust, mille kohaselt muutuvad 01.04.2024 töötasu alammäärad.

Teiste suuremate muudatustena saab välja tuua, et eriarstiabis võtab Tervisekassa 01.07.2024 üle vanglameditsiini rahastamise, millest tulenevalt lisanduvad uued teenused (valmisolekutasu, proteesiteenus, IT-liidestuse tasu).

Muudetakse diagnoosipõhiste kompleksteenuste piirhindu ja hinnapiire vastavalt uutele teenusepõhiste hindadele ja eelmise perioodi raviarvete andmete põhjal tehtud arvutustele.

Õendusabis lisatakse eriõe ambulatoorsed vastuvõtud ja perearstiabis lisatasu perearsti nimistut teenindava eriõe eest. Gripi ja COVID-19 vastu vaksineerimine loetakse koduõendusteenuse siseseks tegevuseks. Koduõendusteenuse puhul võimaldatakse koduse palliatiivse hapnikuravi kasutamist. Ravimiteenustes lisanduvad uued haiglaravimid kahe kasvajalise haiguse ja kroonilise migreeni raviks.

Eelnõus esitatud muudatused on heaks kiidetud Tervisekassa nõukogu 16. veebruari 2024. a otsusega nr 7. Nimetatud otsusega tegi Tervisekassa nõukogu terviseministrile ettepaneku määruse muudatuste kehtestamiseks.

1.2. Määruse ettevalmistajad

Määrus on ette valmistatud Tervisekassas. Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Tervisekassa:

- 1) raviteenuste osakonna juhataja Tiina Sats (tiina.sats@tervisekassa.ee);
- 2) raviteenuste osakonna (pea)spetsialistid/teenusejuhid:
 - Laura Johanna Tuisik (laurajohanna.tuisik@tervisekassa.ee);
 - Tanel Kaju (tanel.kaju@tervisekassa.ee);
 - Kadri Jakoobi (kadri.jakoobi@tervisekassa.ee);
- 3) partnersuhtluse osakonna teenusejuht Mari Kalbin (mari.kalbin@tervisekassa.ee);
- 4) õigus- ja teabehalduse osakonna jurist Katrina Koha (katrina.koha@tervisekassa.ee).

Eelnõu menetleja Sotsiaalministeeriumis on tervisesüsteemi arendamise osakonna nõunik Pille Saar (pille.saar@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud õigusosakonna õigusnõunik Susanna Jurs (susanna.jurs@sm.ee).

1.3. Märkused

Määrus on seotud Vabariigi Valitsuse määruse „Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu“ (edaspidi *tervishoiuteenuste loetelu*) kehtestamisega, mida samuti rakendatakse alates 1. aprillist 2024. a. Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Muudetakse määruse redaktsiooni, mis on avaldatud Riigi Teatajas avaldamismärkega RT I, 20.12.2023, 18.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrus koosneb kahest paragrahvist ja määruse lisadest.

Paragrahvi 1 punktiga 1 muudetakse **määruse § 4 lõike 2** sõnastust ja sellest jäetakse välja viide tervishoiuteenuste loetelu §-le 4. Tervishoiuteenuste loetelu § 4 reguleerib üleriigilise perearsti nõuandetelefoni teenust, mistõttu ei ole viide sättele asjakohane.

Paragrahvi 1 punktiga 2 muudetakse **määruse § 6 lõike 4** sõnastust ja sellesse lisatakse võimalus suunata patsient tőtervishoiuarsti e-konsultatsioonile. Täiendus on seotud tervishoiuteenuste loetelu muudatusega. Määrusele lisatakse sellekohane lisa 65.

Paragrahvi 1 punktiga 3 muudetakse **määruse § 6 lõike 5** sõnastust ja selles esitatud tabelit. Lõikes 5 sätestatud loetelu sisaldab tervishoiuteenuste loetelus nimetatud teenuseid, sealhulgas uuringuid ja protseduure, mistõttu täpsustatakse lõikes esitatud selgitavat viidet ja asendatakse sõna „uuringute“ sõnaga „tervishoiuteenuste“.

Tabelisse lisatakse teenused „Ühe inimese gripivastane vaksineerimine“ (kood 3089) ja „Ühe inimese vaksineerimine COVID-19 vastu“ (kood 3199) eesmärgiga tõhustada nimetatud teenuste kättesaadavust üldarstiabis.

Täiendavalt lisatakse tabelisse teenused „Riskipatsiendile raviplaani koostamine“ (kood 5092A) ja „Riskipatsiendi järelviit raviplaani ülevaatusega“ (kood 5095A). Nimetatud teenuste eest tasutakse tervishoiuteenuste loetelu alusel alates 01.07.2023 kinnitatud nimistuga töötavale perearstile juhul, kui tema või temaga koos töötavad tervishoiutöötajad on läbinud Tervisekassa riskipõhise ravijuhtimise koolituse. Tegemist on perearstile täiendavalt tasutava teenusega, mistõttu on oluline tuua see välja ka määruse §-s 6.

Seoses tervishoiuteenuste loetelu muutumisega jäetakse tabelist välja teenus „SARS koroonaviirus-2 RNA määramine *real-time*-PCR-meetodil“ (kood 66634).

Paragrahvi 1 punktiga 4 muudetakse **määruse § 12⁴ lõike 1** sõnastust ja viidatud lisade loetelu täiendatakse lisaga 65.

Paragrahvi 1 punktiga 5 muudetakse **määruse § 12⁵ lõike 1** sõnastust ja seda täiendatakse sõnadega „või nimistuga töötav arst“. Nimistusse kuuluvale patsiendile võivad üldarstiabi osutada ka perearsti kvalifikatsioonita arstid (nt arst-resident, teise eriala omandanud või erialata arst), mistõttu ei ole põhjendatud saatekirja andjana käsitada vaid perearsti. Oluline on, et patsiendile teenuse osutamise vajadus on kindlaks tehtud üldarstiabi osutamise käigus.

Paragrahvi 1 punktiga 8 täiendatakse **määrust §-ga 38³**. Seoses 01.07.2024 jõustuva vangistusseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muudatusega hakatakse vanglas ja arestimajas kinni peetavatele isikutele tervishoiuteenuste osutamist, sealhulgas ravimeid, meditsiiniseadmeid ja muud tervishoiuteenuste osutamisega seotut, rahastama riigieelarvest Tervisekassa kaudu ning Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus sätestatud alustel, tingimustel ja korras. Vangistusseaduse § 52 lõike 1¹ alusel antavas määruses kehtestatakse vanglas kinni peetavale isikule riigieelarveliste võimaluste piires rahastatavate tervishoiuteenuste osutamise tingimused ja kord, samuti tervishoiuteenuste hulka kuuluvad tegevused. Nimetatud kohustuste täitmiseks lisanduvad tervishoiuteenuste loetellu uued kompleksteenused, mida hakatakse rakendama alates 01.07.2024 ja mille piirhinna arvutamise metoodika ja muutmise kord määruses sätestatakse.

Paragrahvi 1 punktidega 6, 7 ja 11 muudetakse **määruse § 28 lõikes 4, § 38¹ lõikes 4 ja § 41 lõikes 2** töötajate brutopalgas kulu, lähtudes Eesti Arstide Liidu, Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliidu, Eesti Kliiniliste Psühholoogide Kutseliidu, Eesti Õdede Liidu, Eesti Kiirabi Liidu ja Eesti Haiglate Liidu vahel 20.01.2023 sõlmitud kollektiivlepingust.

Leping on sõlmitud eeldusel, et Vabariigi Valitsus kehtestab Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu, mille kõikides teenuste hindades sisalduvad alates 01.04.2024 järgmised palgakomponendid:

- arstidel 19 eurot ja 67 senti tunnis;
- eriarstidel 21 eurot ja 40 senti tunnis;
- kliinilistel psühholoogidel 15 eurot ja 30 senti tunnis;
- õdedel ja tervishoiu tugispetsialistidel 12 eurot tunnis;
- eriõdedel ja ämmaemandatel 12 eurot ja 45 senti tunnis;
- kiirabitehnikutel 10 eurot tunnis;
- erakorralise meditsiini tehnikutel 10 eurot ja 35 senti tunnis;
- hooldustöötajatel 7 eurot ja 60 senti tunnis.

Brutotöötasude arvutamisel on lähtutud 2024. aastaks kokku lepitud koefitsientidest.

Paragrahvi 1 punktiga 9 muudetakse määruse § 40 lõiget 5⁶ ja sellest jäetakse välja sõnad „vaimse tervise õde“. Muudatus on seotud tervishoiuteenuste loetelus koodiga 3084 tähistatud teenuse nimetuse muutumisega ja täiendava lisatasu „Lisatasu perearsti nimistut teenindava eriõe eest“ (kood 3129) lisandumisega. Lisatasu tervisekeskuses töötava täistööajaga vaimse tervise õe puhul saab tervishoiuteenuse osutaja kanda arvele koodi 3084 üldõe töötasu jaoks ja lisaks kanda arvele koodi 3129, millega kompenseeritakse eriõe kõrgema alammääraga töötasu.

Paragrahvi 1 punktiga 10 täiendatakse määruse § 40 lõikega 5⁹. Täiendus on tingitud tervishoiuteenuste loetellu uue teenuse „Lisatasu perearsti nimistut teenindava eriõe eest“ (kood 3129) lisandumisega, kirjeldades lisatasu piirhinna kujundamise meetodikat.

Paragrahvi 1 punktiga 12 muudetakse määruse § 67 lõiget 14 ja pikendatakse rakendustingimuse kehtivust kuni 31. märtsini 2025. a. Muudatus on tingitud tervishoiuteenuste loetelu muudatusest, millega pikendatakse psühholoogidele makstavale töötasule täiendava koefitsiendi rakendamise aega. Seoses määruse § 28 lõikes 4 tehtavate muudatustega tuleb muuta ka rakendustingimuses sätestatud viidet punktile, mis käsitleb kliinilise psühholoogi brutopalgas suurust.

Paragrahvi 1 punktiga 13 muudetakse määruse lisasid 3, 15 ja 16 tulenevalt tervishoiuteenuste loetelu muudatustest.

Paragrahvi 1 punktiga 14 täiendatakse määrust lisaga 65 „E-konsultatsiooni saatekirja ja vastuse nõuded arsti poolt patsiendi suunamisel töötervishoiuarsti e-konsultatsioonile tervise infosüsteemi vahendusel“.

Paragrahvis 2 sätestatakse määruse jõustumine 1. aprillil 2024. a.

Määruse eelnõul on lisad 1–4, milles on esitatud määruse lisad 3, 15 ja 16 uues sõnastuses ning uus lisa 65.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrusel puudub seos Euroopa Liidu õigusega ning eelnõu ettevalmistamisel ei ole aluseks võetud teiste riikide õigusakte.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatused on redaktsioonilised või vahetult seotud 2024. aasta 1. aprillil kehtima hakkava tervishoiuteenuste loetelu muudatustega, kehtestades Tervisekassale täiendavaid tingimusi tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatustega kaasnevad kulutused on välja toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1. Tervishoiuteenuste loetelu muudatuste kogumõju 2024. aastaks, miljonit eurot

Muudatus	Lisakulu al aprill 2024 (mln eurot)
Tervishoiuteenuste loetelu muutmise taotlused (v.a nüüdisajastamine)	0,69
sh haiglaravimid	0,61
sh eriarstiabi, haiguste ennetus ja tervisedendus	0,07
Horisontaalsed muudatused	86,00
01.04.2023 rakendunud kollektiivlepingu töötasude mõju alates 01.04.2024 (sh kiirabi, residendid)	86,00
Muud eriarstiabi ja õendusabi muudatused	8,41
Kliinilise psühholoogi lisakoeffitsiendi pikendamine	1,87
Psühhiaatria juhtumikorraldaja	0,50
Valveringidesse ja voodipäevadesse 15 minutit valve üleandmiseks	0,30
Psoriaasi kaugjälgimise juhtprojekt	0,03
Vanglameditsiini rahastamine	3,70
Insuldikoordinaator	0,06
Eriõe vastuvõtud	1,20
E-konsultatsioonid (töötervishoiuarst)	0,09
Töötervishoiuarsti vastuvõtud	0,24
Arstliku ekspertiisi multidistsiplinaarse eksperdikomisjoni teise koosseisu lisamine	0,43
Kiirabi muudatused	1,50
Kiirabi kulumudeli nüüdisajastamine	1,50
Kokku	96,60

Kuluga on arvestatud Tervisekassa eelarves. Riigieelarvele täiendavat kulu ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. aprillil 2024. a.

7. Määruse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ministeeriumitele, kellel on eelnõuga puutumus (Rahandusministeerium, Justiitsministeerium), ja arvamuse avaldamiseks Tervisekassale.